Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Observationes empiricae, ordine morborum ex libris et schedis variorum medicorum collectae

https://hdl.handle.net/1874/351161

EMPs. n.º 3.

Aevum recens
Scripta varii arg.
No. 402
Kat. VII, pl. 2
No 44
Var 402
Hs.
7 E 44

Phthisis. 7.
Pleuritis. 27.
Raucedo. 47.
Asthma. 55.
Tussis. 67.
Haemoptysis. 87.
Syncopē, & Lipothymia. 105.
Cordis palpitatio. 127.

Mammillarum inflammatio. 147.
— — scirrhus. 155.
— — ulcus. 159.
Papillarum rhagades & excoriatio. 167.
Spargonosis. 175.
Lactis defectus. 181.

BIBLIOTHEK DER UNIVERSITÄT ... BERN

B. 251. PHTHISIS

7.

9

— J. & Ol. probata.

· Absterget & consolidat efficaciter pulmonum ulcus Cons: Ros: rubr: (cujus ætas annum j. non superet) ejusqß usus debet esse in ōi cibo & potu.
refert Arculanus quandam mulierem phthisicam comedisse ℔ cccc Cons: Rosac: & curatam fuisse.

// ℞ Conserv: ex fol: Pilosellæ (vel Auriculæ Muris)
sumat castaneæ quantitatem, mane, statim a prandio, & a cœna.

// ℞. Syr: Viol: ℥j.
Ol: ♁ gutt: x.
sumatz semel aut bis (an quotidie?) cum decto Pilosellæ. ⟶ ℞. efficax.

// Lenions pectus & valde nutriens,
℞. Oleum ex Amygdalis mundatis quotidie recens expressum, ita ut nullo modo aliqua calefactio accedat.

// Abstergens, siccans, & consolidans,
℞. Pulv: Hali ad tabem ʒß.
sumatz ex ovo sorbili semel aut bis de die.

// Expectorationem promovens, & ulcus consolidans,
℞. Balsami Fœnic: ℈j.
sumat ex jusculo aut Hydromelite, semel aut bis de die.

// Efficaciter nutrit, desiccat, & extergit Ulcus pulmonis Tinctura Mellis. D.33.

— In Tabe cum Catarrho salso.

℞. Pill: Tabifugar: ℈j. fi Pill: N.° j. D. 2.

sumat alternis diebus ad ingressum lecti.

— Ex Sch: de la Coulonne.

℞. Sem: Papaveris albi ʒiij.
Gum: Arabici,
Tragacanth: ⓐ ʒij.
Sem: Portulacae,
Altheae,
Malvae ⓐ ʒiß.
Cucumer: Melon:
Cytonior: ⓐ ʒj.
Succi Liquiritiae,
Amyli, ⓐ ʒiß.
Pulv: Pol: Ungulae Caball:
Rad: Symphyti major: ʒiij.
Sacch: Ros: tabell: ad p. omnium.
fi. Pulvis.

quo utatur cum Hordeato.

// ℞. Terebinth: exsicc: ℥ß.
Rad: Iridis florent:
♁ Vivi ⓐ ʒij.
Penidior ℥j.
cum Oxymelite fi. Massa pill.

Dosis iij vel iiij mane sumere pill: superbibendo aliquid Hydromel:

—

Gen. 1718.

J. H. prax: Nunquam in principio pleu-
ritidis Linctus prescribi debent: quavis omnes
fere practici aliter statuant.
Laudatz Syr: Capill: Vener: — et Violatus.

J: et Ol. probata.

Venae sectio summum in hoc malo, ut et in omni inflammatione remedium.

// Purgatio. ℞. Sem: Melonum ℥ß.
Amygd: dulc: excorticat: ʒv.
fi. ebullitio in Aq: Hordei, in Colaturae ℥iiij, vel v dissolve Mannae ℥j, vel ℥iß.
M°. pro haustu.

// 2. post purgationem et Venae sectionem detz Syrup: Papav: Rheados, tum in linctu tum in Apozematibus cum alijs pectoralibus.

// Si sit Pleuritis a flatulenta mãa
℞. Spir: Vini,
Nitri, ℔ ʒß vel ℈ij.
Aq: tepidae ℥ij. M°. pro haustu.

// ad expectorationem promovendam et mãam digerendam. ℞. Excrementi albicantis (quod tempore aestivo collectum est ex stercoribus Gallinar:) ℈j.
maceretz per noctem in
Decto Tussilag: et Violar: ℥iij.
mane coletz, exhibeaturqß aegro.

// Aliud maturans, et expectorationes promovens
℞. Rad: Scabiosae ℔ß.
Corallor: rubr: ℥ij.
decoquantz s.a. in Decto Violar: Tussilag: et Capillor: ♀.
Colatura cum Saccharo coquatz in Syrupus detz ex hoc saepe Cochlear cum ptisana, aut Aq: Hordei.

// progrediente dein morbo adde huic Syrupo Succi Scabiosae cum Aq: Tussilag: dissoluti ℔j. ut supra citatz.

// Apostema Pleuriticum rumpens
℞. Pomum dulce, exenteretz, eiqß indatur Olibani ʒj aut ʒß
tegatz rursus ipsa lacuna, et coquatz sub cineribus. Dein
rejecto Olibano pomum comedatz.

— ex Sch: Meneri.

℞. Parietariae,
Centaurij, ⊕ p: aeq:
frients in Sartagine cum Ol: Scorpionis,
fi. Cataplas: calide applicandum.

// D. Andr: Rivetus Prof. Theolog: Leidens:
duo sequentia remedia commendata et sae-
pissime experta affirmat a Viro nobili
Gallo.

℞. Fimi Equini
maceretz in Vino, exprimatz
succus aegro exhibendus.

// ℞. Butyrum, quod liquefiat, et despu-
metz in Sartagine; tum in aliam in-
fundatz, et iterum despumetz, atqz
item tertio si ita necessi sit: usqz
dum amplius despumari nequeat.
Liquor reliquus (q instar Olei est; et non
constringitz) exhibeatz quantitate Cyathi.
Vomitorio hoc curatz Pleuritidis. ℞ et de

Butyrum hoc modo ℔ Mayerne.
in Quartana pro Vomitorio exhi-
buit. ut liquet infra.
sumit. a. Butyrum recens et insuls.

— Aq: Benedicta M.
D. Trelcat: asserit.

Bellis.

— Joss: Domaes was gewoon te gebruyckes,
℞. Vitell: Ovi N.o j. (ejusq recentis)
Sacchari Candi, q.s.
M.e in formam electuarij.

— Ol. voor Mons.r Baerle,
℞. Extracti Cathol: ℈j.
deaurents. fi. pill: N.o iiij.

// — pro nobiliss.o D.D. Alveldt.
℞. Diacathol: ℥j.
Diaphaenici ʒij.
Syr: Ros: laxat: cum Serma ℥j.
cum Decto Betonicae fi. Haustus.

2. tum continuo utatz hoc Eclegmate.
℞. Loch sani et experti,
de pulm: Vulpis, ⓐ ℥j.
Syr: Viol:
Tussilag:
Liquiritiae ⓐ ʒvi.
fi. Linctus.

— ✝. Suycker-Candy. Dirwiles gegeten.

// Succus Brassicae cum Melle coquatz ad consistentiam Syrupi. De quo saepius lingat.

— D.r Vorstius, in Tussi, Raucedine, &c,
℞. Vitelli Ovi N.o j.
Sacchari tantund:
Flor: ♃ (voor j stuyver)
M.e et sumo.

De Langh mihi asseruit Mercatorem quendam te Delfshaven multos annos raucedine et asthmate laborantem, consilio D.ris Bom Medici Roterodam: curatum,

℞. Vini albi adusti, seu Sp. Vini q. v. adde Sacchari Candi rubri q. s. ut fiat instar pultis tenuioris,

liquescat supra ignem, ac de eo quotidie mane et vesperi iij iiij.ve cochlearia sumpsit.

Asthma ἄσθμα.
Suspirium

// sine Suspiriosus et Anhelator Plin: Anhelus virg: ἀσθματικὸς καὶ δυσπνοικὸς, ein kicher Amborstich, Engborstich

B. Kich (unde Kich-hoest, Kinckhoest, seu Kiech-hoest, tussis sicca, nonnullis Asthma) Kicchen, n. et Kuchen, tam suspirare, quam leviter tussire notat: Sax. hinnen, et himen, nunc hüsten.

Amborstichs, — Engborstichs.

Vitiatae autem respirationis IV gradus sunt aut sic: alios quinque
1. δυσπνοῖα.
2. ἄσθμα.
3. ὀρθοπνοῖα.
4. dyspnaea suffocans.
5. ἀπνοῖα.

Tussis.

Sic et B. IX. D. p. 257. qui non juvat, hac medicina, inquit, ut juvabitur altera.

X. VIII. 4. 522. ad inveteratum Asthma in omni sexu et aetate a proprietate mirabili conferre certo scribit Bolum Armenum cum vino modice lymphato in febri vero, multum diluto.

NB. quamvis X a proprietate divina Bolum Armen: conferre scribat, vero tamen propius solum Asthma a Catarrhis deciduis oriundum curari bolo, eo quod frigore et sicocitate constringendo eorum fluxus impedat.

|| Galeni vero secretum sequens asserit.

℞. Hyssopi siccae,
Ozimi,
Capill: Ven:
Prassij,
Liquiritiae decort: ⓐ ℥vi.
in Aq: cois q.s. coque ad dimidias, colaturae infundatur Mellis cochlear j. singulis matutinis assumatur haustus.

Ex Sch: D. Ouwerschie.

℞. Syr: de Tussilag:
Card: Bened: ⓐ ℥j.
Aq: Scabiosae,
Tussilag: ⓐ ℥iij.
Salis Card: Bened: ℈ij. fi. Potio.

|| ℞. Croci ℈j, cum Vino Malvatico

|| ℞. Butyri insulsi,
Croci, fi Pill:

Ex Sch: N. Wouw.

℞. Laudani Paracelsi ℈j.
Sp: Diatrag: frig: ʒij.
Syr: de Liquiritia
Diacodij Pectoral:
Syr: de Hyssopo,
Capill: Vener:
de Jujubis, ⓐ ℥j. M. fi. Linctus.

|| ℞ Loch sani et experti ℥j.
Syr: Capill: ♀
de Hyssopo,
Liquirit: ⓐ ℥iß.
Aq: Cinnam: opt: ℥ß
Boli veri ʒj.
Ol: Faeniculi ℈ß. M. fi. Linctus.

|| ℞. Hyssopi, Malvae,
Ung: Caball: Plantag: ⓐ Mj. ||

// Polygoni, M iiij.
Capit: Papaver: N.° x.
Liquiritiae rasae,
Rad: Symphyti
Angelicae, ℞ ℥ß.
Passul: mund: ℥ij.
Hordei mund: ℥j.
Coque in s.q. Aq. ad ℔ij. addendo
Syr: de Symphyto Fernelij ℥iij.
Fi. Apozema.

E. ℞. Decto Galli veteris inest specificavis curandi asthmaticos, praesertim si ipsius farto purganti addantur quaedam pectoralia.

Ol. plurimum valere dicit
℞. Pill: de Colocynthide.

Ex sch: Chouarti.
℞. Vini dulcis tenuis,
Mellicrati cocti ℞ ℔ x.
Pulv: Fol: Tabaci in umbra exsicc: ℥iß.
Rad: Polypod: quercus recentis, et minutissime concisi ℥iij.
Rad: Helenij, remoto medicullio incisi ℥iiij.

macerentur ℈ ij. postea colata per Manicam Hippocratis reservetur in loco frigido.
Dosis ℥vi quotidie v horis ante prandium.

R. 55, d. Millipedes praestantes in Asthmate quomodo sumendae?

TUSSIS.

Asthma.
Raucedo.

Dulcamara ad tussim.
Hyssopus cum lacte, aut Vino

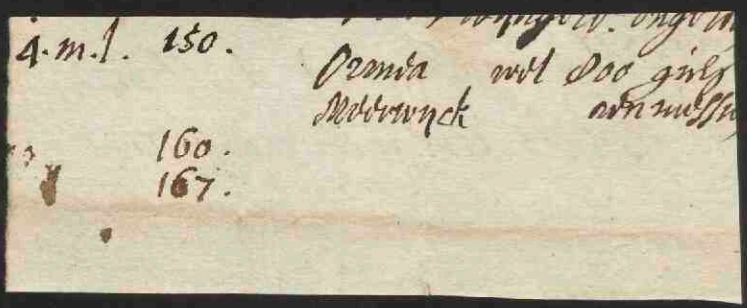

4.m.l. 150. [illegible]

Ozmia wel 800 gulz

Meerwyck [illegible]

160.

167.

— Tribuden: thes: Med. chym.
1. Spec: diasulphur: 33.
2. Pulv: pro tussi infant: p: 35.

— D.r Milanen in paroxysmo epileptico orto a tussi clangosa infantis fol: Ruthae confricata naribus affricabat, et sic ad se redyt.

— Hypoglottides Pillulae, Trochisci Bechici varij D. 67. etc.

— Dr. Trelcat: in Tussi inveterata post praemissam generalem purgationem
℞. Pill: de Cynoglossa # ℈ß
fi. pill. j.a deaurata.
sub noctem sumenda

quin et ad ʒß exhibitas reliquis opiatis tutius operari dixit Ol.

// ℞. 🜍 vivi, vel cois ℥ß. (ʒß.)
Benjoini ℈j.
in ovo sorbili excipito, et jejuno stomacho in aurora sorbendum dato; vel post caenam eunti cubitum.

Dr. Vorst. probabat Vitellum Ovi, cum Saccharo, et flor: 🜍.

— Ex sch. de la Coudre.
℞. Succi Glycyrrhisae ʒiij.
Pulv: Diatrag: frig: ʒij.
Sacchari dissol: in Aq: Rosar: ℥vi.
fi. Tabellae, pond: ℥ß.

// ℞. Iridis subtil: tritae ʒij.
Album: Ovi No. j.
Sacchari fini ℥vi. fi. Tabellae.

— Ex sch: Dr. Ouwerschie.
℞. Muccag: Sem: Cydonior: Aq: Plantag: dissol: ℥ß.
Mellis Rosati ℥j. M.
lambat cum spatula Liquiritiae.

— Ex sch: Zypest: hoc seq.ti linctu curatus juvenis, quem Medici reliquerant
℞. Muccilag: S: Psyllij
Dragaganthi ⊕ ℥j.
Muccilag: S: Cydonior: ℥ß.
Syr: Violac: ℥ij.
cum bacillo Liquir: fi. linctus.

Hæmorrhagia.

— Pn. 97.

Hæmoptysis si fiat ex Thorace, Pulmone, Arteria aspera, aut Laryngæ, n̄ solum adstringentia, sed & calida ac leptomerea pro vehiculo requiruntur: licet hæc Vasorum reseratione, ruptioni, & rosioni contrarientur.

At si ex locis circa Stomachum aut alvum aut aliquod intestinum Sanguis educitur, solis refrigerantibus, & adstringentibus opus erit.

— Gesner: III. Epist: 61.

Præmissis universalibus veniatur ad Electuar: Helidæi.

℞. Hyoscyami albi,
Sem: Papav: albi, ⓐ ℥x.
Terræ Sigillatæ
Corallorum rubror: ⓐ ℥v.
Sacchari Ros: antiqss: q. s.

Dosis ʒß, mane & vesperi. fi. Electuar:

— .... Donatus .... refert quandam monialem subita Hæmoptysi correptam ejecisse Sanguinis ℔ xviii: Curatamque Admotis cucurbitulis scapulis.
& Exhib: ℞. Philonij Persici ʒj.

D. Trelcat:

Ante oia VS instituenda, si per vires liceat.

// ℞. Succi Urticae ℥iij vel iiij.
sumatz jejuno stomacho p aliquot dies continuando. Adeo ut p XIV dies D. Trelcat: exhibuerit, accipiens pro qualibet dosi // ʒo ß. //

id ipsum Φ. XVI. 16. 60. b. ex authoritate A. VI. 4. probat.

// Quin et ipsa Urtica in jure pulli aut Vervecis cocta sanat. A. VI. 4.

// ℞. Syr: Papav: Ahead: ℥ij.
Aq: Plantag:
Bursae Pastor: ⊕ ℥v. M.
fi. Julapius
Dosis ℥ijß, mane et vesperi ad ingressus lecti.

Joh. de Cels.

Res iemandt in Jaer kinder-bedde bloed spouwt, ℞. Succi Betonicae,
Lactis,
doet Jaer indrincken.
vel ℞. Betonicae
Coque in Lacte dulci.
Colatura imbibatz.

Si a rupta vena in Pulmone Haemoptysis proveniat convenient Decta vulneraria ac pectoralia. Quale apud

1. Φ. XVI. 16. 60. b.
2. ℞. 30. // 35.

B. 263. SYNCOPE. & LIPOTHYMIA.

Alij ponunt tanq̄ genus, Animi deliquium, & tanq̄ species
- Lipothymia. —
- Syncope. —

Deficientis animi, seu Syncoptici gradus.
1. ἔκλυσις, Animi æstuatio, anxietas.
2. λειποθυμία, ἢ λειποψυχία. Defectus Animi, deliquium Animi.
3. συγκοπή, Gaut vaugt.
4. ἀσφιξία,
5. Θάνατος τοῦ βίου κατάλυσις.

Palpitatio Cordis.

— P. XXVIII. 65. 446.

Mulieres gravidae, altius sedentes, saepe corripiuntur Syncope: relevantur vero Salve in os posito.

— D. Schrevel: in Animi defectu, uti Solet.

℞. Spec: Diamarg: frig: ℥ß.
Conf: Alkermes ℈j.
Lap: Bezoard: gr: VII.
Magisterij perl: ℈ß.
Syr: de Card: Bened: ℥ij.
Aq: Melissae parum, fi. Potio.

— I: & Ol. probata.

Ut in paroxysmo excitentur

℞. Ol: Succini albi
cum pluma naribus affricetur.

D. Trelc: ℞. Ol: ℞ ♀ ana tantundem, & naribus cum pluma affricat.

// Praestans usus est Hippocratici Sixti. D. 10.

// Inter secretissima doctae & providae Chymiae mysteria remedium est, Aq: Magnanimitatis. D. 33.

℞. Aq: Theriacal: Caphuratam. D. 51. # // In Syncope Pestilentiali

℞. Camphoram quantitate nucis avellanae, accende, accensam in scyphum ..... injiciatur: tum Aqua illa propinetur.

// Epicarpium,

℞. Panem tostum, & maceratum in ♃ aspersis Gariophyllis pulverisatis.

Applicetur arteriis pulsantibus in Carpo manus.

// Aliud in Syncope Pestifera

℞. Spir: Vini ℔j.
Camphorae ℥ß.
Croci ℈ß.

Suspendatur in nodulo Crocus, donec Spiritus vini aureo colore tingatur.

Dosis semi-cochlear, aut ℥ß, ad Sudandum, & cor roborandum.

// In Syncope a caussa frigida.

℞. Mithridatii ℈ij.
Theriac: ℈j.
Syr: de Cortic: Citri ℥ß.
Aq: Cardui Bened:
Melissae,
Angelicae, ana ℥j.

Vel cum Vini ℥iij. fi. haustus.

// ad continendos Spiritus, illustrandos ac constringendos.

℞. Os e corde Cervi, calcinetur,

vel ℞. Cornu Cervi primae germinationis, conscinde in tenues lamminulas, alterutrius essentiam exhrahe cum Aq: Vitae in B.M.

Dosis ʒß ad ʒj. pro viribus aegri.

// Matthiol: in Dioscor: cap: de Vino. habet descriptionem egregiam Aquae cardiacae, diciturque officinis AQUA VITAE MATTHIOLI, eaque Hagae, Delphis, et in Frisia reperitur optima.

// In Stomachica ac Hypochondriaca Syncope

℞. Ol: Macis,

quo manus inungatur, et regio umbilicaris probe fricetur.

B. 264. CORDIS PALPITATIO.

Lipothymia.

— B. Fabric: III. opus: physiol: et med: 3.

Si a fuliginibus aut aquis anxietas cordis aut Palpitatio (ut solet) oriatur.

Chymicis extollitur. Extractum Croci.
Balsamus Rorismarini.
Macis.
Ros Salis.
Aqua Vitae. (ad cochl: j.
Aqua Aurea.

si nempe absque cera aut alys heterogeneis conficiantur, ut tuto assumantur

// Inter Topica principem locum tenet, atque inter secreta haberi potest.

℞. Theriac: dissolve in Vino Rhenano et foris applica madefact: lint: ad Regionem cordis.

// ℞. Pilb: Caelest: Ficini N.° j aut ij. — D. 83.
cum haustu Vini assumantur.

— Aq: ad Palpit: Cord: Sen: inst: 1385. ed: ult:

℞. Aq: Melissae, Basil: ana ℥j.
Borag: et fl: destill: ℥ij.
Cinnam: ℥ß.
Vini Malvat: ℥iß.
Julepi Ros: ℥vi.
Sp: de Gem: cal: ℈j.
Xyloalves gr: vi.
Santali citr:
Coralli rubri ℔ ana ℈ß.
Ras: Eboris gr: iiij.
Margar: ℔ ℈j.
Unicornu veri gr: v.
Manus Chri. perl: ℥j

M.

J: & M. probata.

Purgantia sint moderata, & vitentur omnia scammoniata.

// Corroborans specificum & paroxysmum sedans est Tinctura Corallor:

// ℞. Fol: Melissae M ij vel iij.
contere & calefac in sertagine, aspergendo paululum Aq: Ros: & ℔ (& si nulla febris adsit, Gariophylli pulverisati addi possunt.)
fi. Epithema,
& applicetur Cordi.

// In Peste Tremor & Palpitatio Cordis, praeludium est Mortis. tum
℞. Theriaces ʒß.
Spodij (vel Unicornu) ℈i.
Capharae,
Croci, ⓐ ℈ß.
Moschi gr: iij.
Aq: Cinnam:
Melissae, ⓐ ℥iß. M.
pro uno (blue) haustu.

// ℞. Crocum, qui infundatur ▽ Vitae donec albescat, tunc Crocus calcinetur, & calcinatus fermentetur cum praedicta ▽ Vitae, postea per inclinationem effunde ▽, faeces reserva in Vitro obturato. Ex illis
Dosis gr: j. in jusculo, vel Vino.

// ℞. Macis, ℥ß.
Cinnam: Gariophyll: ⓐ ℥i
Rosar: pallid: M. x.
Vini Malvatici ℔iß.
digerantur per dies xiv. deinde destillentur per Balneum, & additis Moschi pulv: ʒij reservetur ad usum.
Inde saepe dentur aliquot guttulae ex Vino albo, aut Malvatico.

— P. XXVIII. 65. 449. In Gravidis Cordis saltibus (ut quidam volunt) Aqua calida ubertim pota opitulatur. Ego (inqt) uter commode ℞ Cons: Melissae. — — —

— M. Martin t' Utrecht A. 1601. consuluit Mons. Tempereur ut in Cordis palpitatione, a quacunque causa oreretur, labore metu, &c.

℞. Theriac: ℥ß.
Fol: Auri N. iij.

de his bene inter se mixtis sumatur ad ingressum lecti quant: ij pisorum.
Superbibaturque Vini saccharati cum Nuce Muscata scyphus.
Inde se ponat ad somnum, et si possit sudet.

— D. vander Gall.

℞. Theriaces Androm:
Mithridatij Damocr: ⊕ ℈ij.
Spec: Diambrae ℈ß.
fi. Bolus auratus.

// — vel ℞. Vini Granator:
Cydonior: ⊕ ℥j.
Aq: Still: Cinnam: ℥ß.
Saccharj perlati ℈ij. — M. (℈ij.

Melissam enim tam intus assumptam quam exterius admotam in palpitatione Cordis miraculi instar conferre longa experientia edoctus scribit P. III. 29. III. c.

℞. Melissae exsiccatae Mij.
Flor: Cordial: Pj.
contundantur crassiusculae vel incidantur et fi. sacculus quadratus intersitus latitudine vi digitor: et longitudine viii digitor: et Sindone rubro cooperiatur s. a. et Cordi admoveatur.

— P. T. 6. p: 41, a.

℞. Micam panis albiss.t & in lacte bu-
bulo cocti ac contriti
Ol: Violar:
Rosar:
Amygd: dulc: ana parum.
Croci triti ℈iß.
M.
fi. Cataplasma.

— R. in Rdl. 829. a. admodum probat
Farinam Fabarum.

— Joh. Sara vander Meulen, huysvrou van S. Anthonis Lempereur, hoc probat.

℞. Micam panis unius siliginei (een roggen-brood)
Butyri ℥iiij.
— tenuioris Cerevisiae, ℔ j. (een pinte)

Coque ad Consistentiam Pultis, fi. Cataplasma. quo universa mamilla contegats, papillae imponatur fol: Brassicae, et sic per noctem relinque.

— Jan Willems van Sterberghen ū modo in mamillar: sed et aliar: partium inflammatione

℞. Micam panis siliginei,
Butyrum antiq:
Chelidon: minutim conscis: (kleyn geschorst.)
coqs in Cerevisia crassa ad Consistent:
Cataplas:

MAMMILLAR: SCIRRHUS.

Ex Sch: Ampereur. quo Mater ejus usa saepius, ad Mammillas Scirrhi instar induratas.

℞. Panem candidum, maceretz per noctes in Aq: fluviali (Stroom water) qua effusa coque cum Butyri insulsi q.s. ad consistentiam pultis, Cui adde Fol: Brassicae N.o VIII vel X. minutim conscissa M.e ft. Cataplasma

B.267. MAMMILLAR: ULCUS.

159.

Joff. Lempereur.
voor Sweerende Borsten, die niet
rijpen willen.

℞. Cruijsbooter met witte malewe,
bladeren en Suringh,
bindt het in Cools-bladt, en buijten om
't selve noch een ander, bradet t'samen
morwe in een heeten heerd. Dan
't uijterste blad verwerpende, van
de reste fi. Cataplasma.

// Aliud, voor quade borsten.

℞. Joffrouw-merck. Mij.
Suringh Miij.
(Anung: Porci masculi.) Berchen-smeer, Cochl: iiij, vel v.
laet het t'samen stooven $\frac{1}{4}$ uers, hiervan
leght een goet deell warm op een verckens
blaese, leght het op de borst 2 daghen
lanck, singulis biduis renovetur, adusqs
sanatae sunt mammillae, q fiet sine lina,
mentis aut emplastris.

RECEPT. Doi Lacchaei.

Voor de swerende tepelen

Recipe, een weinichje pot-aert, en maeckt daer een mutsken van voor de swerende tepel: Haelt mede voor een Suver rose-waeter, en 6-pen. Gomdragon; roert die twee dingen oder malcanderen, tot dat het een papje wordt, daerwa neemt een weinichie van tselfde papie, en doet dat int voorschreven mutsie, int welcke gy ouck een gaetje moet doen, op dat de materie daer wt mach trecken, set dan dat mutsie op de tepel tot dat het drooch is, en daerna weder een ander.

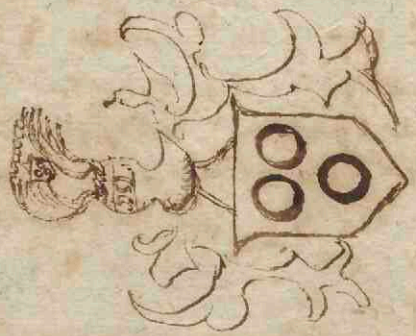

Ф. xvii. 19. 20.

B. 260. PAPILLARUM RHAGADES.
et EXULCERATIO.

RHagades.

— P. XVII. 20.

℞. Ol: Lilior:
Pulv: Tutiae. m.

quo Papillae inungantur, inspergendo deinde ipsi fissurae pulverem Tutiae. Superimponatur Fol: #Violaceum viride, ne praedicta camisiae adhaereant.

#vel Fol: Hederae.

// vel ℞. Pulv: Tutiae Aq: Rosar: lotae
Ung: Rosacei m. pro Unguento.

// Axungia canina inuncta prodest.

// Alijs solum Ung: Pomatum album.

// Aliud valens quoque ad Lichenes (Haerworm)

℞ Gummi Tragacanth:
dissolve in Aq: Rosac: ad spissitudinem mellis, adjecto exiguo Tornesol, ut magis rubeat.
Exptum saepius.

// Commendatur etiam Ol: de Spermate Ceti.

// Quidam Solo Saccharo papillis insperso fissuras curant. Est enim Saccharum abstergendi et mundificandi vi in levibus vulneribus et ulceribus conveniens.
Ne autem camisiae adhaereant superimponatur Capsula argentea ad papillae formam elevata.

// A. Unguent: habes infra tit: // Rhagad: //

// — ℞. Ung: vel Empl: de Lapide Calamin: ducatur super telam lineam, et applicetur. D. 89.

— Maria van Veen uxor Henrici a Nellesteijn, Canonici Ecclae Cathedr: cognati mei, sibi et sororibus in papillar: fissuris optime semper profuisse illitum cum
Ol: Nucum.
quod sibi parabant, expressione nuclei juglandis sicci intra forcipem candentem.

quod et probat Chalmet: Ench: Ch: 297.

M. van Doorn mirifice laudabat Ol: Lumbricor: quod parabat van Pieren in ~~[illegible]~~ olije gebraden, met eenen olye gestreken

— Christina van Oort socrus mea, utebatur
Fol: Hederae intincta Ol: Raparum, (vaex-olie onder wt de camp.)
imponantur, et cum puer suget, detergantur cum Saliva et linteo.

— ✠. Quaedam imponunt
℞. Sem: Cydonior:
cum Ol: Raparum fi: instar Ung:
quod etiam valet ad Ambusta.

// Sunt quae probent
(Keensalff vocant.)

— Ex Sch: N. Wouw.
Ung: ad Mammillar: scissuras et inflammationes.
℞. Muccag: Tragacanth: ℥iiij.
Ol: Canab: antiq: ℥vi.
Ceraae ℥iß.
Olibani,
Masticis,
Myrrhae, ʒvi.
liquefiat Cera cum Oleo, dein cum incipit frigescere adde muccaginem et pulveres, ut artis est. fi. Unguent:
Si dolor adest, adde singulis uncijs Opij Thebaici gr: ij.

— Ex Sch: D. Ouwerschie.
Ad Papillar: inflammat: et exulcerationes
℞. Gum: Tragac: Aq: Ros: dissol: ℥j.
Thuris,
Mastichis ana ʒj.
Ol. Ros: Comp: ℥iß.
Ceraae ʒiij. M.

— Doct.r Lempereur gebruychte

℞. Rad: Cavae adhuc viridae q. s.
misce cum Dulci lacte, pro Unguento.

℞. Mel: Ros:
Album: Ovor: ana q. s. m.e pro Unguento.

— D.r Persijn Medico Dordracenо familiare,

℞. Sarcocollae subtiliss.e pulver: ℥ij.
Succi Plantag:
Fol: Querci lento igne inspissati
Ung: Rosati ana p: aeq: fi. Liniment:

quod papillis impositum cum Fol.o Plantag: prius ablutis cum Vino ~~[illegible]~~ Rubro diluto cum Sero Lactis, et addito Melle ad dulcorem.

— J: Mod.s in officina van Inghen.

℞. Ung: Rosac: ℥vi.
Ol: Amygdal: dulc: ℥iij.
Cerae albae ℥ij. (ʒiß.
Croci gr: xv.
M. fi. Unguent.

— Mr Brouwe van Thienhoven

℞. Muccagin: Sem: Cydonior:
Gum Tragacanth:
cum Aq: Rosar:

— CB: in Mea et affinis mei uxore optimum Compi,

1. Si post suctionem infantis papillae abluantur Aq.a Rosac.a saccharata.
2. Rhagadi inspergatur pulvis tenuissimus Sacchari Candi,
3. oblinantur sequenti Ung.o quod habes (℞. 53. a,
4. imponatur folium Hederae, vel si habeatur Violariae

haec ~~ora~~ repetendo quotiescunque infans suxerit.

— de huysvrou van proc.r Huijst, a papillarum rhagadibus liberata Oleo Olivar: et Saccharo inter se mixtis ad formam unguenti, super imposito eis wit wollen-lappjes.

— Stocker. p: 67. 68. commendat,
Aquam dectoris fabar: Orobi et Coriandri,
" vel, Aq: dects Rutae. Pro Epithemate
" vel Emplastrum de fabis.

— Corbeus. p: 302. Certo siccare affirmat
Suc: Plantagin: mamillis illitum.

Id: ex foresto XVII. 20. 306, c.
Obstetrices delfenses lac exsiccant linteo
imbuto Oleo raparum mamillis imposito,
atqs insuper linteo illito Melle.
interim mamillas debite constringunt a parte
inferiore incipiendo.

— ex sch: Dr. Ouwerschen.

℞. Ung: Dialtheæ cum Gum: ℥j.
Gum: Hederæ ʒj. M.

— ex sch. de la Couldre.

℞. Radic: Chelidoniæ contusæ, q.s.
applicetur mammis, vel

// ℞. Oxycratum, quo foveant mammæ.

// vel ℞. Emplastrum ex Rutha, Salvia,
Mentha, Absinth: Fœniculo,
cum Ol: Camomill:

— ex sch: Meneri.

℞. Suc: Plantag: & applica cum linteis
ipsis mamillis.

— ✝. Neemt een Wassen-doeck

// vel ℞ een witte-wollen-lap,
met [illegible] smeer gestreeckt
op de borsten geleght.

// Doecken in brandewijn genat, opgeleght.

— I: Mode.

℞. Succi Vincæ Pervincæ,
Ung: Rosac: q.s. M.

// vel, leggen op de borst een kranskens
van Maechdepalm.

— Dr. Dammio familiare,
Mel cum Vino Gallico mixtum
et impositum,
quod si non juvet loco ~~mellis~~ Vini
sumit Spiritum Vini.

— Aechje-moer, probat
Ung: Dialth: ℥ij.

// vel mixturam ex Vino Gallico,
farina hordeacea,
& Ol: Chamomelino.

// q̄dam fœminæ liquefaciunt,
roodsegelwas en boomolie
ende smerent op een doeck,

// aliæ linteum imbuunt Omphacio
ac mamillis imponunt, atq̄ insuper
een grauw papier met keerdrop.
ondertusschen schorten de borsten seer
nauchjens op.

H. Corb: Gynaec: p: 299.

1. Puls ex Ovis, Vino, Butyro, Saccharo,
2. Cibarium album ex pulpis Caponum, cum Lacte Amygdalis, Saccharo et tritici pollinis.
3. Hordeum excorticatum comminutum, in lacte dectum.
4. Oryza cum Lacte decta.
5. Triticum integrum cum lacte coctum, ut extrahatur mucilago.

Sic Vulgo mulieres,

1. Een Candeeltjes
4. III mingelen soetemelck, tzuij Rijs te samen gecoockt.
5. II mingelen melck, met ℔ß weyt, gesoeden, tot datse gekeendt is.
6. Een groen moesje, van enckel Kervel

— Tribuden: thes. p: 35.

Spec: Diacrystalli.

— ex sch: de la Coulere.

pour faire venir le laict aux femmes.

℞. Sem: Nasturtij,
Anisi,
Fœnic: ℔ ʒij.
Crystalli ℔ ʒiij.
Cinnam: ʒj.
Rad: Brioniæ,
Osmundæ regal: ℔ ʒij.
fi. Pulvis,

utats cum Vino albo.

// ℞. Farinam Fabar:
Ol: Ros:
Aceti rubri,
Aq: Plantag:

mettez avec un linge sur les tettes.